

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКА НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ВИЩОЇ ОСВІТИ

**Матеріали Всеукраїнської
науково-методичної конференції
(10 - 12 квітня 2019 року, м. Одеса)**

У збірнику опубліковано матеріали Всеукраїнської науково-методичної конференції «Забезпечення якості вищої освіти», яка проходила 10 - 12 квітня 2019 року на базі Одеської національної академії харчових технологій.

Для педагогічних та науково-педагогічних працівників, докторантів, аспірантів, усіх, хто цікавиться питаннями забезпечення якості вищої освіти.

Рекомендовано до друку Оргкомітетом Всеукраїнської науково-методичної конференції «Забезпечення якості вищої освіти»

Редакційна колегія:

- Сгоров Б.В.** - ректор Одеської національної академії харчових технологій, д. т. н., професор (голова редакційної колегії)
- Тришин Ф.А.** - проректор з науково-педагогічної та навчальної роботи, к. т. н., доцент (заступник голови редакційної колегії)
- Мардар М.Р.** - проректор з науково-педагогічної роботи та міжнародних зв'язків, д. т. н., професор
- Кананихіна О.М.** - проректор з науково-педагогічної та виховної роботи, соціальних питань, оздоровлення і спорту, к. т. н., доцент
- Мураховський В.Г.** - директор Навчально-методичного центру забезпечення якості вищої освіти, к. ф.-м. н., доцент
- Волков В.Е.** - д. т. н., професор кафедри Вищої та прикладної математики
- Корнієнко Ю.К.** - директор центру дистанційної освіти, к. ф.-м. н., доцент
- Радіонова О.В.** - к. т. н., доцент кафедри Технології вина та енології
- Купріна Н.М.** - декан факультету економіки, бізнесу і контролю, к. е. н., доцент
- Хобін В.А.** - директор Навчально-наукового центру інформаційних технологій, д. т. н., професор
- Сярова А.С.** методист Навчально-методичного центру забезпечення якості вищої освіти

Оргкомітет Всеукраїнської науково-методичної конференції «Забезпечення якості вищої освіти» може не поділяти думку учасників. Відповідальність за зміст і достовірність поданого матеріалу несуть учасники.

КОНСПЕКТУВАННЯ - НЕОБХІДНЕ ВМІННЯ ДЛЯ СТУДЕНТА**М.В. Мордовець**

Однією з найважливіших навичок студента виступає техніка раціонального (організованого та швидкісного) конспектування. Вона дозволяє не тільки добре засвоювати матеріал, структурувати його у свідомості, а й підвищувати кваліфікацію, проходити перепідготовку і ефективно займатись самоосвітою. Це вміння є досить важливим не тільки для студентів, а й для викладачів, так як їм також доводиться постійно працювати з великою кількістю інформації, пропускати її через інтелект, осмислювати величезну кількість фактів. Воно не приходить стихійно, хоча деякі прийоми можуть бути вироблені людиною безсистемно в ході навчання в середній та вищій школі. Зазвичай вони уявляють собою слабо організовану систему і є малоефективними.

Якщо пустити це на самоплив, то слухачі якщо і освоюють якусь самостійно винайдену техніку конспектування, то зазвичай вона виявляється, як показує досвід, дуже обмеженою за складом прийомів і часто примітивною. Лише невелика частина з величезного контингенту студентів користується достатньою кількістю прийомів раціонального конспектування. Доречно нагадати, що знання таких прийомів, почерпнутих з наявних нечисленних і важко доступних джерел щодо раціонального конспектування, і вміння в деяких умовах ними користуватися абсолютно недостатньо. Необхідне вироблення твердих навичок, доведених до автоматизму. При цьому можна нагадати, що педагогіка розрізняє три рівні навчання: придбання знань, освіта умінь і формування навичок. До знань відносяться конкретні взаємозалежні факти, системи понять, закони, принципи та правила, що відображають певні закономірності існують у даній галузі, а також теоретичні узагальнення та пов'язані з ними поняття, терміни і визначення. Під уміннями розуміються практичні досягнення, які, в свою чергу, в подальшому можуть сприяти отриманню нових знань. Звичка - це дія, яка характеризується високою мірою освоєння, коли прийом виконується без попереднього обдумування, автоматично. Отже, конспектуванню треба вчити шляхом створення спеціальних методичних розробок і викладання. І навіть при освоєнні знань і умінь для вироблення навичок слухачі повинні регулярно проводити тренування рекомендованих і самостійно придуманих прийомів раціонального конспектування. Особливо це відноситься до скороченого запису (згортання фраз). Основним інструментом такого навчання може бути використання трьох основних підходів. Суть першого з них полягає в викладанні спецкурсу щодо раціонального конспектування з використанням цих методичних рекомендацій або їх самостійному вивченні слухачами. Другий підхід характеризується тим, що на перших лекціях

викладач сам перетворює свої слова в конспект і періодично звертає увагу слухачів на прийоми, за допомогою яких він це робить. Третій спосіб полягає в тому, що лекція проводиться в досить високому темпі, щоб у слухачів виникла потреба в освоєнні техніки конспектування, так як без неї їм важко вести запис лекції. Ефективним є комбінування зазначених підходів. Порядок викладу прийомів може змінюватися в залежності від того, що більше потрібно для тієї дисципліни, яку читає лектор, і що йому необхідно в першу чергу. Наприклад, на першій лекції можна показати розміщення записів, використання знаків акцентування, рубрикацію, просторовий запис. На дошці можна вести виклад матеріалу в кольорі: для цього достатньо взяти кольорову крейду. Лектору доцільно рекомендувати скорочення типу кванторів, абревіатур, гіперабревіатур, піктограм, ієрогліфічні записи. Він може передбачити, які терміни будуть більш вживаними в подальшому.

Введення скорочень самим лектором має ще одну перевагу: в цьому випадку всі слухачі використовують однакову систему скорочень. Лектору же зручно і регулювати темп введення нових скорочень. Після завершення конспектування лекції конспект повинен бути підданий обробці, яка необхідна для підвищення його інформативності та повноцінності. Обробку конспекту бажано проводити в той же день, поки ще свіжі в пам'яті матеріали лекції, її нюанси і акценти, посилання на додаткові джерела інформації (навчальну та наукову літературу). Обробка конспекту за межами аудиторного часу підвищує його читаність і мнемонічність. Обробка конспекту проводиться в два етапи: на першому етапі в процесі вивчення дисципліни протягом семестру в конспект вводяться пропущені слова, фрази, уточнюються визначення, вноситься додаткова інформація з рекомендованих джерел, на що в ході лекції зазвичай вказує викладач (для цього в конспекті слід залишити вільне місце), проставляються додаткові знаки акцентування; перед сесією і в її процесі перевіряється комплектність конспекту, вноситься пропущена інформація, знімаються питання шляхом спілкування з колегами і викладачем. Використання всіх рекомендованих прийомів раціонального конспектування з урахуванням його обробки дозволяє значно впорядкувати конспект, прискорити запис, підвищити його інформативність, мнемонічність, читабельність, а отже, ефективність конспектування і в кінцевому підсумку якість навчального процесу та підготовки фахівців.

Таким чином, можна порекомендувати усім викладачам ОНАХТ звернути увагу на необхідність вироблення у наших студентів високої культури конспектування. Якщо ми будемо активно її впроваджувати починаючи з першого курсу, то через рік-два ми отримаємо високі результати у вигляді підвищення ефективності навчання учнів, покращення засвоєння матеріалу, поліпшення ставлення до навчання.

Деякі особливості самоосвіти студентів в умовах активного розвитку інформаційно-комунікаційних технологій	
Г.А. Черняк	305
Конспектування - необхідне вміння для студента	
М.В. Мордовець	308
Фізичні закони і явища в технологічних процесах харчової промисловості	
С.Н. Федосов	310
Сучасні вимоги та особливості організації ефективної самостійної роботи студентів	
М.Д. Потапов, Ж.Ф. Дорошенко	311
Професійна спрямованість фізичного виховання студентів технологічного ЗВО	
Д.В. Болтоматіс, Н.В. Павлова	312
Оптимізація самостійної фізкультурно-оздоровчої діяльності студентів	
О.В. Павлюк	314
Використання інтернет-ресурсів для проведення самостійних занять з фізичної культури	
С.В. Халайджі	316
Фізична підготовленість волейболістів та її взаємозв'язок з компонентами змагальної діяльності	
Т.В. Волкова, В.В. Гончарук	318
Електронна освіта як інструмент підвищення якості вищої освіти	
В.С. Артеменко, І.Г. Бубенець, В.В. Янчев	320
Елементи анімації в медійном супроводженні лекції - мотивація зворотного зв'язку	
Л.І. Морозюк, В.В. Соколовська-Єфименко	323